

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRESSIVE BENEFIT SOCIETY

VOLUME XVII. — LETO XVII.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, (SREDA) OCTOBER 17, 1934.

Neodvisen dnevnik
zastopajoč interes
slovenskih delavcev
v Ameriki

STEVILKA (NUMBER) 245

VSAKDO SME
DOMA KUHA-
TI ŽGANJE

Tako je včeraj odločilo pri-
zivno sodišče v Clevelan-
du, ampak le pod pogojem
da se doma kuhanega žga-
nja ne prodaja.

Vsek prebivalec v državi O-
hio sme izdelovati opojne pij-
ave in kuhati žganje na svojem

domu za domačo porabo, ne da
bi vseled tega prišel v navskrije
z obiskom postavo za kontrolo
trgovine z opojnimi pijami.
Tako je včeraj soglasno odlo-
čeno prizivno sodišče v Clevelan-
du v prvi odločitvi, ki je bila po-
dala glede tega vprašanja na
čaki višji sodni inštanci v dr-
žavi Ohio.

Prizivno sodišče je obenem
razveljavilo odsodo Petra Spa-
ka iz 4606 Pershing Ave., ki je
bil na mestni sodnji obtožen, da
je na svojem domu izdeloval
žganje brez postavnega dovolje-
nja (Class A permit). Spak je
bil na mestni sodnji obsojen na
\$200, globin in pokritje sodnih
stroškov.

Odločitev, katero je spisal
prizivni sodnik Lieghly, pravi,
da so trije prizivni sodniki na-
tančno proučili vse paragrafe
državnega zakona ter prišli do
noblene točke, ki bi pre-
povedovala kakršniki opoj-
nih pijac na domu, ako se dotti-
či pijač ne prodaja. Ako pa se
pijač prodaja, tedaj mora
vsakdo imeti postavno dovolje-
nje ali pa je podvržen presek-
nju in kazni, kot je določeno v

Smrtna kosa
V mestni bolnici je preminula
Katarina Klanac, stara komaj
28 let, ki je pred tremi tedni po-
vodila petega otroka. Mlada ma-
ti zapušča v Ameriki starše, so-
proga, tri brate, osem sestra in
tri otroke. Eden otrok je že
nahaja na zapadni strani me-
ta, na 5720 Side Ave., blizu Lo-
ren Ave. Starši, bratje in se-
stre, razen dveh, živijo v Garres-
burgh, Ill., blizu Chicazga. Dve
sestre se nahajata v Clevelandu.
Pogreb se bo vršil v petek iz hi-
te, 40 St. pod vodstvom pogreba-
nega zavoda A. Grdina in Sino-
vici. Bodil pokojnici ohranjen blag
zaljubljen, preostalim pa naše so-
zaljubljeni.

Nov grob

Včeraj zjutraj je v mestni
bolnišnici premiril Charley Ke-
lek, samec, star 42 let. Doma je
bil iz sela Kerpenič na Hrvat-
skem, odkoder je prišel v A-
meriko pred 21 leti. Tukaj zapu-
šča veliko sorodnikov, v stari
domovini pa dve sestri. Stan-
oval je pri družini Tom Teleš-
man, 423 E. 158 St ter je bil
član društva "Sloboda" št. 235
HEZ. Pogreb se bo vršil v sobo-
tu, zjutraj iz pogrebnega zavoda
August F. Svetek, 478 E. 152
St., v cerkev Marije Vnebovze-
nosti. Bodil mu ohranjen blag spo-
zaljubljen.

Zabava "Naprednih"
V soboto zvečer imajo "Na-
predne Slovenke," št. 137 SNPJ
v sokolski dvorani S. N. Doma
vsi ste vabljeni domačo zabavo. Vstop-
nica je prosta in vsi ste vablje-
ni, da v soboto zvečer obiščete
"Napredne Slovenke".

Protest in poziv naprednih društev v Cleve- landu glede Cankarjevega kipa

Kot je bilo v našem listu že
poročano, se je v Cleveandu na
pobudo okrožne Prosvetne ma-
tice JSZ organizirala skupna
akcija naših kulturnih in pod-
pornih društev, da intervenerira
pri ljubljanski mestni občini v
zadevi kulturnega škandala s
Cankarjevim spomenikom. Re-
solucija, ki je bila sestavljena
od odbora združene akcije in ki
bo poslana v Ljubljano, se gla-
si:

"Spodaj podpisana podpora
in kulturna društva, organizirana
v Združeni akciji za posta-
vitev spomenika Ivanu Can-
karju v Clevelandu, Ohio, se
tem potom obračajo na mestno
občino ljubljansko v zadevi so-
ne pisatelja Ivana Cankarja, ki
je bila poslana organizaciji za

Jugoslovanski kulturni vrt v
svrhu postavitev na parceli ze-
mle, ki jo je občina cleveland-
ska določila v ta namen. Kakor
vam je že znano, je dotična or-
ganizacija za Jug. kulturni vrt
po daljšem obotvavljanju in izbe-
gavanju sklenila, da postavi v
dotični vrt kip škofa Barage in
še na odločne proteste od stra-
ni napredne javnosti v Cleve-
landu, je bilo rečeno, da se u-
tegne nekoč pozneje postaviti
tudi kip Cankarja. Ker pa do-
tična organizacija nima niti
sredstev, s katerimi bi mogla iz-
vršiti prvi del svojega načrta,
namreč nabaviti in postaviti
kip Barage, in ker je torej mož-
nost, da se bo kip Cankarja
slopi kdaj rabilo za svrhu, v
katero je bil darovan, bodisi v
blížji ali daljnejši bodočnosti,
za praktične svrhe izključena,
se je organizirala ta skupina
podpornih in kulturnih društev,
ki želi oprati sramotni kulturni
škandal ter obenem zajamčiti,
da bo kip Cankarja že v naj-
krajšem času postavljen na pri-
meren prostor, ter dostojo od-
krit v Slovenskem Narodnem
Domu v Clevelandu, ki je najve-
čja ustanova te vrste med Slo-
venci v Ameriki ter pravo kul-
turno središče slovenskega živ-
lja v Clevelandu.

"Spodaj podpisana društva
želijo naglasiti da zastopajo ves
napredno orientirani živelj v
Clevelandu in okolici ter resno
urgirajo mestno občino ljub-
ljansko, da tako v interesu bolj-
ših odnosa med našo novo in
staro domovino, kot tudi iz čuta
sposlovanja do dela našega ve-
likega pisatelja, upošteva naš
poziv ter nam poveri oskrbo ki-
pa, ki se danes nahaja v rokah
ljudi, ki nimajo nobenega za-
roma, kaj Cankar pomeni za našo
kulturno, kar so s svojim nečuve-
nim početjem sami dovolj jasno
pokazali.

"Kot razumemo, je ugledno
dramsko društvo "Ivan Can-
kar", deluječe že nad 16 let v
Clevelandu, O., pred kratkim že
interveniralo pri občini ljub-
ljanski v smislu tega našega po-
ziva; sedaj pa se je to društvo
priudržilo tej naši Združeni ak-
ciji.

"Upajoč, da na podlagi poda-
nih utemeljitev in vzrokov, čim
preje ustrežejo naši želji in po-
zivu, ostajamo z odličnim spo-
štovanjem,

Louis Kaferle, predsednik;
Vatro J. Grill, podpredsed.
Jos. Skuk, tajnik;
Nežika Kalan, blag.

Sledijo imena društev in poda-
pi njih zastopnikov, ki so se že
priključila Združeni akciji za
postavitev spomenika Ivanu Can-
karju:

Slovenska šola SDD, John

STALIŠČE GEN- ERAL MOTOR CO. GLEDE UNIJ

Družba podala izjavo in ob-
vestila vse delavce o svo-
jem načrtu za "kolektivno
pogajanje."

DETROIT, 16. okt. — General
Motors Co. je predložila vče-
raj vsem svojim uslužencem,
katerih je okrog 130,000, načrt
za kolektivno pogajanje, cigar
namen je zadostiti predpisom
klavzule 7-a v zakonu za indu-
strijsko obnovbo, ne da bi s tem
direktno priznalo kako delav-
sko organizacijo. Delavce se
je o načrtu obvestilo s posebni-
mi pismi.

V pismu je med drugim reče-
no:

"Clanstvo v kaki delavski u-
niji ali kaki drugačni delavski
organizaciji samo na sebi še ne
pomeni, da ima takna unija ali
organizacija pravico zastopati
uposlence kolektivnih pogaj-
anjih. Zastopniki za to svrhu se
morajo izvoliti od uposlencev
izključeno v ta namen in dej-
stvo, da so se vršile volitve v
tako svrhu, se mora ugotoviti."

Delavci morajo biti popolno-
ma svobodni, da izberejo koga-
koli želijo kot zastopnike pri
pogajanjih, toda takih zastopnikov
ne smejo imeti nobene pravice
vtikati se v upravo poslovanja.
Družba na drugi strani pa bi
imela pravico "pomagati" pri
načrtih organiziranih uposlen-
cev "za medsebojno pomoč," pod
pogojem, da ni nobenega razli-
kovanja proti delavcem, ki so
izključeno v ta namen in dej-
stvo, da so se vršile volitve v
tako svrhu, se mora ugotoviti."

Načrt gre očividno za tem, da
se utrdi in razširi kompanijsko
umiso, kar utegne prinesi odlo-
čilen spopad med Ameriško del-
avsko federacijo in General Mo-
tors Co.

Država New Jersey dobi Hauptmann

Obtoženec v Lindbergh u-
grabljenju je izgubil prvo
bitko pred sodnijo.

NEW YORK, 16. okt. — Država New Jersey je zmagalna v
prvi legalni bitki za izročitev
Bruno Hauptmanna, ki je obto-
žen, da je ugrabil in umoril
Lindberghovega sina, toda obr-
amba je takoj začela s priprav-
ami, da slučaj tira pred višjo
sodno inštanco.

Sodnik Hammer je danes na
okrajni sodnji v Bronxu od-
vel "habeas corpus" zahtovo od
strani Hauptmannovega odvetnika,
ki je bila razveljavila iz-
ročilno odredbo, katero je gov.
Lehman že podpisal, obenem pa
je dal obrambi čas do petka po-
poldne, da vloži priziv.

"Poslužil se bom vseh legal-
nih korakov, ki so mogoči, da
se izognemo ekstradiciji," je iz-
javil odvetnik obtoženca.

MORILEC DETEKTIJA V CANTONU USMRČEN

COLUMBUS, O., 16. okt. —
Sinoči je bil tu usmrčen v elek-
tričnem stolu 28-letni avtni iz-
vošček Edward Miller, ki je 17.
aprila v Cantenu ustrelil de-
tektiva Alberta Busha. Miller
je bil v smrt mirno.

Kralj na mrtvaškem odru v Beogradu

BEOGRAD, 16. okt. — Truplo
umorjenega kralja Aleksandra
leži danes na mrtvaškem odru
v stari palači kralja Milana. Na
tisoče ljudi, ki so prišli iz vseh
delov države, je že šlo mimo
krste. Pogreb se bo vršil v če-
trtek, nakar bo truplo odpeljano
v rodbinsko grobničo dina-
stije Karadjordževičev.

Beograd je postal danes sre-
dišče evropskih dogodkov. Sem
je deselo že več kot 300 časni-
karjev in fotografov iz vseh del-
ov Evrope. Uradne delegacije
so na poti iz Turčije, Poljske,
Francije, Čehoslovake, Grčije,
Bolgarije in drugih dežel. Vo-
jašča straža vse hotele in pre-
išče se sumljivo prtljago vsake-
ga novodošleca.

Romunski kralj Karol bo ju-
tri prišel na pogreb z aeroplano.
Odločil se je, da pride sem,
akoravno so bili njegovi
svetovalci mnenja, da bi bilo
zanj najboljše, če bi ostal doma.
Tako pa pogreb se bo vršila v
Beogradu konferenca pred-
stavnikov male entente, na kateri
se bo ukrepalo, kakšno ak-
cijo se bo podvzelo proti Ogrski,
katero se dolži, da je nudila za-
veje zarotnikom, ki so napra-
vili načrt za umor kralja.

Protesti Jugoslavije spominjajo na položaj leta 1914, s to
razliko, da je takrat Avstro-
Ogrska dolžila Srbiju, da je nudila
zavjet zarotnikom, ki so povročili umor nadvojvode
Franca Ferdinanda. Sedaj je
sitacija ravno obratna.

PARIZ, 16. okt. — Silvester
Malny, ki je bil baje poleg Vla-
dimira Georgijeva (Kelemenja), naj-
važnejša oseba v zaroti, ki se je
končala z umorom Aleksandra,
je baje danes izpovedal, da ga
je neki Egon Kvaternik poslal
iz Budimpešte v Francijo, da po-
magá pri zaroti.

WASHINGTON, 16. okt. — Predsednik Roosevelt je danes
pooblastil ameriškega poslanika
v Beogradu, Charles S. Wilsona,
da ga zastopa pri pogrebu kra-
lia Aleksandra.

BEograd, 16. okt. — Dr. Anton Korošec, vodja slovenske
katoliške stranke, je včeraj z
vlakom odpotoval iz Južne Srbi-
je v Beograd, da se vdeleži kra-
jevega pogreba. Korošec je
apeliral na vse Jugoslovane, da
"v tej urij žalovanja" pozabijo
na vse medsebojne razlike. V
tej zvezi se tudi govoril, da se
bo hrvatskemu voditelju Ivanu
Mačku, ki se nahaja zaprt v
Zagrebu, ponudilo priliko, da se
vdeleži kraljevega pogreba.

V petek 19. oktobra se bo vr-
šila v S. N. Domu na St. Clair
Ave. konferenca Jugoslovanske
bratske federacije, katere se
vdeležijo predstavniki SNPJ,
SSPZ, HBZ in Zvezde "Sloga." Opazovalca pošlje na
konferenco tudi SDZ. To je
šesto zborovanje JBF. Razmo-
trivalo se bo razne probleme, ki
se tičajo vseh naših organizacij.
V nedeljo ob 8. uri zvečer se bo
v spodnji dvorani S. N. Doma
vršil javen shod, na katerem bo
odočteni predstavniki zastopanih
organizacij razmotrivali vpraša-
nje zdrženja. Po shodu se bo
vršil ples in prosta zabava.

Konferenca JBF

V petek 19. oktobra se bo vr-
šila v S. N. Domu na St. Clair
Ave. konferenca Jugoslovanske
bratske federacije, katere se
vdeležijo predstavniki SNPJ,
SSPZ, HBZ in Zvezde "Sloga." Opazovalca pošlje na
konferenco tudi SDZ. To je
šesto zborovanje JBF. Razmo-
trivalo se bo razne probleme, ki
se tičajo vseh naših organizacij.
V nedeljo ob 8. uri zvečer se bo
v spodnji dvorani S. N. Doma
vršil javen shod, na katerem bo
odočteni predstavniki zastopanih
organizacij razmotrivali vpraša-
nje zdrženja. Po shodu se bo
vršil ples in prosta zabava.

25,000 registracij

Več kot 25,000 državljanov se
je včeraj v Clevelandu poslužilo
zadnje prilike, ki jim je bila da-
na, da se registrirajo za volitve
ki se bodo vrstile 6. novembra.

Preiskava priganjaštva v tekstilnih tovarnah

Predsednik je imenoval odbore, ki imajo pre-
iskati priganjaštke metode ter napraviti
trajen načrt za odpravo zlorab.

WASHINGTON, 16. okt. — Predsednik Roosevelt je danes
povabil korake, da se pride v
okom vprašanju, ki najbolj re-
sno zavira mir v mogočni tek-
stilni industriji. S posebnim ek-
sekutivnim ukazom je predsed-
nik imenoval tri odbore s skup-
nim predsednikom, ki so dobili
nalogo preiskati pritožbe radi
priganjaštih metod, ki so bile
eden izmed glavnih vzrokov
stavke, do katere je prišlo ne-
davno v tekstilni industriji.

N

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.
6231 St. Clair Ave. Henderson 5811

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

VATRO J. GRILL, Editor

Po raznemu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50
6 mesecov ... \$3.00; za 3 meseca	\$1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto	\$6.00
6 mesecov ... \$3.25 za 3 meseca	\$2.00
Zedinjene države in Kanado za celo leto	\$4.50
6 mesecov ... \$2.50 za 3 meseca	\$1.50
Europo, Južno Ameriko in druge inozemskie države za 6 mesecov ... \$4.00 za celo leto	\$2.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post-Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Thomas L. Cotton:

Za federacijo slovanskih podpornih organizacij

II.

Slovenske organizacije tvorijo precejšen del ameriškega bratskega sistema, ki je morda najbolj dinamičen — življenja poln del istega. Ampak v tem se te organizacije razlikujejo od ameriških?

Prvič, skoro popolno ustavljenje nasejlevanja je odrezalo dočok ljudi, ki so bili naravna grupa, iz katere so v preteklosti te organizacije dobivale nove člane. Vsled tega so postale stare metode za pridobivanje članstva nepraktične. Razviti je treba nove metode in dobiti nove vire za pridobivanje članov. Tekmovanje, ki se zdaj pojavlja v slovenskih organizacijah, je obstajalo v ameriških organizacijah že mnogo let in te so mu znale priti v okom.

V splošnem slovenske organizacije nimajo plačanih agitatorjev in organizatorjev. Vse delo za pridobivanje novih članov vršijo člani sami brezplačno, oziroma dobijo za svoje delo male nagrade. Ameriške organizacije na drugi strani pa imajo že več let redno plačane agitatorje in organizatorje. Pri ameriških organizacijah je ta sistem že popolnoma sprejet in udomačen. Če bi bila enaka metoda uspešna in zaželjiva tudi pri slovenskih organizacijah, se zdi, da obstojijo še nekateri dvomi. Dobro bi bilo, če bi se slovenske organizacije zbrala ter dale to vprašanje na rešeto.

Druga velika razlika med slovenskimi in ameriškimi organizacijami pride v ospredje v zadevi jezika in kulturnega ozadja. National Fraternal Congress se ne more zainteresirati v vprašanju, kakšen jezik naj se rabi v poslovnih knjigah, zapisnikih in na sejah. Toda pri slovenskih organizacijah je to zelo pomembno vprašanje. Ali se je ameriškim organizacijam trebā brigati, kako se bo mladini tolmačilo tradicije stare domovine? Za to skrbijo pri njih javne šole. Toda v organizacijah tujezemcem to vprašanje vzbuja veliko pozornost in to cisto logično, kajti to vprašanje je tako važno za bodoči kulturni razvoj Amerike. Ta vprašanja niso nikoli zanimala ameriških fraternalistov, vsled česar bodo slovenske organizacije morale najti svojo lastno formulo, če bodo hotele izvršiti to pomembno delo kulturnega tolmačenja in ohranitve jezika.

V bratskih organizacijah te dežele najdemo neko čudno paradoxo. Nobenega dvoma ni, da slovenske organizacije jemljejo principe demokracije preveč resno, vsled česar so organizacije pogosto na škodi. Ameriške organizacije so že zdavnaj spoznale, da bratsko zavarovanje ni tako preprosta stvar, da bi vsak povprečen človek lahko reševal njene probleme. Povprečen društveni delegat, ki pride na konvencijo, nira niti znanja niti sposobnosti, da bi videl do dna zapletenim aktuarskim številkom. Trenirani špecialisti so prav tako potrebeni za zdravljenje bolezni, na katerih trpe podporne organizacije, kot so potrebeni za zdravljenje bolničnega človeškega telesa. Vsled tega so ameriške organizacije gotova vprašanja, ki se tičejo zapletenih aktuarskih zadev, vzele iz rok delegatov ter jih poverile špecialistom ali glavnim odbornikom v rešitev.

(Dalje v 6. koloni)

UREDNIKOVA POŠTA

Kraljevaški petolizniki 'Ameriske Domovine'

Na 13. oktobra je bil priobčen uređenički članek v "Ameriški Domovini". Ameriški diplomat nazivalj Adamič lažnikom! — Vsebina je posneta iz ameriških meščanskih listov in pobeljena tako, da zavaja čitatelje omenjenega lista.

Nekateri ljudje, ki se nazivajo časnikarji, že vedo, kako se servira kozlom. Na primer časnikarski magnat Hearst jo je zavil po svoje v štrajku izkladalcev pobrežnih ladij, da so bili nazivani komunisti in pričela se je bitka med medsebojno urovanjskim delavstvom v St. Franciscu. Cál. List "A. D." z Jakatom Debevcem na celo naziva seve tudi L. Adamiča komunistom, pa če je ali ne, samo zato, ker ni hotel izlati pete "veličanstvom", kot to delajo pri "A. D." demokratom.

Dr. John Prince, na koga se St. clairska žalata opira, je sam sebe upil po zobe s svojo izjavo in obenem se je James Debevci, ker ga je posnemal, zato ker mrzi Adamiča in menda za to, ker je Louis služil v armadi strice Sama, pri "Ameriški Domovini" so pa le prakticirali ovaduščino in naznajali slovenske vojake v U. S. Armadi kot nevarno rdeče, tli socijaliste, dölder jih niso razkrinali v "Proletarju" za časa uređnika Etbin Kristana. (J. D. v Collinwoodu ve več o tem, ker je on dokazal povelniku, da so ovadbe laž.)

Dr. Prince piše: "Technically, Alexander was a despot. But he was no tyrant." Standard Dictionary pa tolmači "despota" tako: "An absolute monarch, autocrat; a hard master; tyrant." Torej doktor in James naj si skupaj stlačita v svoje pipice in popušča laži, ki jih drugim obesata.

Da, Louis Adamič pozna dobro obrazo, ko jih enkrat vidi in to se je lahko naučiti v tej deželi, kdor je že imel kaj opravka s pravimi starimi Američani. Oni pri "A. D." poznaajo pa le nekaj irskih demokratov v downtown Clevelandu, ker jih vidijo takrat ko delajo propagando za Millerja, Cullitana, Sulzmana in tako dalje. Henry Ford, Mellon in drugi ameriški financirji so tudi prijazni možkarji. Vprašate jih, kdo bo preigral baseball igro in takoj se bodo spustili z vami v kramljanje, tudi jih lahko poprosite za cik tobaka in če ga rabijo, vam bodo drage volje postregli. Vse države se pa bodo obnašali najram delavecem, ako jih bodo vprašali za par centov več na uro. Zvijali in bruhalo bodo jezo, najenali pretepače v slučaju štrajka, da ukrotijo, kar oni imenujejo nezadovoljne, dr. Prince pa "malcontents".

Glavno pa je, kar nam je povedal Adamič, da je ta vladar v takoj majhni državi prejemal letno \$1,000,000 plače. Toraj več kakor kateri drugi monarh razum japonskega mikada. Tudi jaz ljubim svoj narod, pa bi ne imel poguma ga izrabljati, ker niti Združenje države ne plačajo ved ko \$75,000 zvojem Rooseveltu, ki pa je vseeno malo bolj demokratičen kot je bil kralj treh narodov ter James Debewca. Jožeta in Teneta Grdinu in njih ostale kompanije. Bomo sedaj videli, ako bodo zanikalni, da ni Franklin demokrat!

Dr. John Prince bo moral iti se enkrat za poslanika v Jugoslavijo, da se bo naučil razlike med svobodo tiska v Ameriki in Jugoslaviji, ker on pravi, da te lepe melodije. Rojaki v Detetu in tam cenzura ni bolj stroga, kot je v Združenih državah takozvalo češko dvorano, to je na Tillie v polnem številu udeležitev.

man in Butternut Ave. Videli boste nekaj, kar se niste videli, vsaj pri nas na slovenskih odrih ne. Kdorkoli se udeleži, mu že v naprej povem, da mi petje, godba te operete, njeni solospivi, dueti, kvarteti in kakor tudi zbor, ne bo šlo tako hitro iz spomina. Oba pevska društva se že dolgo trudita, da bosta pokazala nekaj, kar je v resnici vredno videti. Tisti, ki ste jo že videli, jo boste sedaj toliko bolj razumeli, tisti pa, ki jo še niste videli, vas pa opozarjam, da bo sedaj zadnjikrat igrana, da ne boste zopet odložili za takrat, ko je ne bo. Torej, rojaki, kdorkoli se le malo zanimata za kulturo, bo gotovo prišel, saj smo naredili tako najhno vstopnino, da jo lahko vsak plača — samo 40c v predprodaji, pri-vratih pa 50c. Jaz upam in pričakujem, da bomo to majhno dvorano napolnili do zadnjega kota. Saj v teh slabih časih, ki so nedno na površju, tako nimo: druga razvedrila, kajcer če se zberemo skupaj, poslušamo lepo slovensko pesem in godbo, potem se pa malo zavrimo. Tako bo tudi pri nas; po opereti bo ples, veliko za jesti, še več pa suha grla mazati.

Torej, pride vsi, ne bo vam žal. Vstopnice se dobijo pri vseh pevcih obeh zborov.

August Platt

Dosedaj neznan poglavje iz poljsko-švedske zgodovine

Svedski podpolkovnik C. A. Backstrom, ki raziskuje na Poljskem sledove Karola XII. in njegovih vojnih pohodov, se je pred kratkim vrnil domov in pričakuje v švedskih dnevnikih svoje izsledke.

Slovenska Narodna Čitalnica je najstarejša slovenska kulturna ustanova v Clevelandu in je gotovo vredna podpore od strani občinstva, toraj se pričakuje velike vdeležbe na gorajšnji prireditvi, katera se prične ob 3. uri popoldne. Po zaključku predstave se vrši prosta zabava s plesom v spodnji dvorani.

Slovenska Narodna Čitalnica ima lepo zbirko knjig in je priporočila našim rojalkom, da pridno zahajajo v Čitalnico in si posodijo knjige, katera bodo gotovo radi čitali, posebno sedaj ko se nam bliža zima. Knjig je na razpolago vsakovrstnih takoj, da ni teško izbrati kar si eden ali drugi želi. Zadnja leta je postal tudi le po število naših podpornih druščev načrtovanih čitalnice, ter prispevajo članarino, kar je vsekako hvalevredno delo. Člani teh društev lahko dobijo knjige v Čitalnici, da le prinesejo izkazno množično društvo. Izkaznine so bile poslane vsem tem društvom in jih člani dobre pri tajniku njih društva. Poslužite se te ugodnosti in zahajajte v našo Čitalnico.

Želeti je, da se občinstvo odzove apelu in vabilu, ter se množstveno vdeleži gori omenjene prireditvi. Pridite, imeli boste zares vžitek, smeha bo do velj in smeh poživilja človeka.

Vabi vas

Čitalničar

Barberton, O.

V listih čitam kako se bodo vršile zabave in veselice in predstavljale igre, zato moram poročati, da tudi v Barbertonu je nismo eni teh zadnjih. Poročata moram, da se tukajšnji dramatični klub Slovenija prav pridno uči za vprizoritev igre mladi dne 6. maja. Ker je pa to nekaj lepega, smo se odločili, igrala na tukajšnjem očetu v da jo ponovimo, to tem bolj, ker dvorani Samostojnega društva smo dobili veliko pozivod iz ljudi, ki so jo že videli, da bi jo 3. novembra. Igra je tako zatože enkrat videli in slišali nimuma ter je v treh dejanjih, da se kolikor mogoč.

ker vam zagotovljam, da vam ne bo žal. Na svidenje, 3. novembra!

Anton Yakich, tajnik dramskega kluba "Slovenija"

V pred Čitalnico nastopajo 28. oktobra Slov. Sokol in pevci Sam. zborna "Zarja."

ŠKRAT

V trgovino pride farmerica Spela ponujat jajca.

"Torej plačam vam jih po 35 centov ducat," pravi trgovec.

"Kje jih imate?"

"Doli ob cesti sem jih pustila."

"Ali pa se nič ne bojite, da vam jih kdo ukrade?"

"Tega pa že ne more," pravi Spela. "Saj imam vsa prešteta!"

V zastavljalnicu:

Uslužbenec: "Kaj želite?"

Mož: "Spat bi šel rad."

Uslužbenec: "Tu je vendar zastavljalnica in ne hotel."

Mož: "Vem, vem, a svojo posteljo imam pri vas..."

Vojska v jezeru

Dosedaj neznan poglavje iz poljsko-švedske zgodovine

Svedski podpolkovnik C. A. Backstrom, ki raziskuje na Poljskem sledove Karola XII. in njegovih vojnih pohodov, se je pred kratkim vrnil domov in pričakuje v švedskih dnevnikih svoje izsledke.

Med drugim je dognal, da so v noči med 19. in 20. januarjem 1657 napadle poljske čete oddelki švedske armade Karla Gustava X., tedanjega švedskega kralja. Prišlo je do bitke pri Godisčevu, nedaleč od Gdanske, kjer je obležalo na bojišču 1600 mož švedske pehote. Vojaški so pokopalni na mestu, kjer so izkravali ter so po njih krstili gric smrti za "Švedski gric," kajcer se imenuje še danes.

Zaradi tega poraza se je moral umakniti tudi 1800 mož švedske konjenice. Ta oddelek je dobil povelj, naj se umakne čez jezero Stezyk. Povelje se je moralno izvršiti. Ko pa je konjenica prišla do polovice jezera, se je led udril in vsi vojaki so se s konji, topovi in 300 voznimi municijami pogrenili na dno. Kamalu nato je pritisnil hudo mraz in jezero je iznova zamrznilo. Cele tri meseca je pokrival površino jezera izredno debel led. Spomladi pa so splavale na površino vode neštete mrtve ribe. Voda v jezeru je bila tako okužena, da je niso smeli celi dve leti piti ljudje ne živali, kajti vsakdo, ki je umrl zaradi gric, je gric smrti za "Švedski gric," kajcer se imenuje še danes.

Dr. Mathiassen je v srednjevštevkih eskimskih bivališčih odkril vsekakor različen plen z vikingovih kmetskih dvorov med drugim zvezdskim kamnom z vikingovimi napisimi in ležečno orodjem.

Kar se tiče eskimskih prazgodovin, prav tako proučevati med sodobnimi Eskimi. V starih grobovinah je ekspedicija našla istotno kožuhovino, orodje in orožje, kakršno uporabljajo vodilna evropska civilizacija.

Istočasno se je vrnila ekspedicija dr. Laugeja Kocha. Ta je odkrila zanimive znamenitosti med vulkaniki Skotske, Islanda, Grunlanda in Groenlanda. V celinskem delovju Groenlanda je odkrila namreč "več dojščje" vzdolj nekaj vulkanov. Našla je tudi okostni odlomki predstavljačev, ki je predstavljačev iz znamenitosti med vulkaniki.

Neki gobar iz mesteca Eybe na Nemškem je doživel grdo presenečenje: Zaspal je ob reku, ko ga je mahoma zbulil občutek, da mu je nekaj zležlo v hlačnicu. V naslednjem trenutku se mu je nekaj mrlzega in gladkega ovilo okrog kolena. V dveh treh sekundah je sklenil, da bodo jezero temeljito preiskali. Ravnatelj vojnega muzeja v Varšavi je prepričan, da bo preiskava odkrila še veleinteresantno stvari.

(Dalje iz 1. kolone)

Ne pa tako pri slovenskih organizacijah pri njih vidimo, da so glasovi delegatov vedeni vredno končni odločilen faktor pri vseh vprašanjih — velikih in malih, preprostih in zapletenih. Čista demokracija sta dve različni reči, imora je to dober vzrok, zakaj bi moral imeti federacijo slovenskih podpornih organizacij.

II. oktobra, 1934.

Slovenska Svobodomiselna
Podpora Zveza

Inkorporirana, 1909

GLAVNI URAD: 255 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

Telefon: — PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

Pato J. Grill, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
John Kvartich, I. podpredsednik, Bridgeville, Penna.
William Lisch, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
Rus, tajnik, 255 West 103rd Street, Chicago, Ill.

Mirko Kuhel, blagajnik, 255 West 103rd St., Chicago, Ill.

Mike Vrhovnik, predsednik, Huston, Penna.

William Candon, 1058 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.

Frank Laurich, 10 Lim Ave. So. Burgettstown, Penna.

POROTNI ODBOR:

Anton Zaitz, predsednik, Box 924, Forest City, Penna.

Steve Mauzer, 4439 Washington Street, Denver, Colo.

Vincent Fugel, 1023 South 38th St., West Allis, Wis.

Dr. F. J. Arch, 618 Chestnut St. N. S. Pittsburgh, Penna.

URADNO GLASILO:

"ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Vsa pisma in stvari, tičete se organizacije, se naj pošlja na naslov taj-

nika, denar za Zvezbo pa na ime na predsednika nadzornega odbora.

Vsi upravnega vsebine na predsednika porotnega odbora. Stvari ti-

ki, pritožbe sporne vsebine na predsednika porotnega odbora.

Vsa pismo in upravnista uradnega glasila, se naj pošlja naravnost

na naslov "ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

IZ GLAVNEGA URADA SSPZ

RAČUN SSPZ STATEMENT

ZA MESEC — FOR THE MONTH OF AUGUST, 1934

Dopravlja vplatala — Lodges paid in

Dopravlja oddelek — Adult Class

Mladinski oddelek — Juvenile Class

Dr. prejela — Lodges received

72 25.48 .40 21.00

74 28.24 1.80 34.00

76 25.63 — 77.00

77 14.04 .70 31.00

79 44.17 2.20 10.00

80 119.28 6.30 88.19

81 26.15 1.00 15.00

82 2.34 — —

83 61.28 .60 15.00

84 23.35 — —

85 49.78 .60 21.50

86 68.70 2.00 20.82

87 96.71 4.70 71.00

88 93.05 1.90 154.00

89 57.56 2.50 15.00

90 60.95 .85 6.03

91 121.59 5.90 81.00

92 89.63 3.20 39.50

93 47.87 4.25 6.48

94 42.69 3.05 4.50

95 591.19 104 101.84

96 15.00 105 11.62

97 148.24 106 4.75

98 88.01 4.20 90.83

99 28.72 .20 —

100 40.73 2.05 10.00

101 7.98 — 169.13

102 25.67 .60 10.00

103 182.82 7.80 50.50

104 36.24 .20 —

105 65.77 2.00 —

106 36.96 1.05 10.00

107 103.73 3.05 —

108 14.12 .40 7.42

109 61.74 .20 10.00

110 83.84 3.05 22.00

111 27.46 .20 —

112 116.37 2.00 39.64

113 82.62 1.40 188.10

114 41.23 2.80 23.52

115 81.95 2.70 39.77

116 51.78 2.55 18.34

117 11.31 8.73 —

118 37.63 3.60 25.85

119 8.15 .60 —

120 4.98 4.18 —

121 10.00 138 24.51 .20

122 110.54 5.00 75.50

123 119.75 3.80 912.85

124 34.59 4.65 —

125 54.00 141 34.59

126 1.04.01 142 104.11

127 5.20 1.29

128 37.61 1.60 1.29

129 48.37 2.80 —

130 17.00 144 45.00

131 16.22 —

132 38.22 1.80 25.00

133 21.01 2.58 25.50

134 77.40 3.58 26.79

135 21.01 2.58 25.50

136 21.01 2.58 25.50

137 64.44 4.65 —

138 54.00 159 9.49 —

139 10.00 160 70.19 1.40

140 31.53 5.00 32.50

141 84.91 4.05 24.00

142 12.00 12.00

143 8.00 162 22.23

144 22.23 .70 —

ENAKOPRAVNOST

165	13.41	.20	117.00	208	14.53	—	22.00	Joe Zabukovec	28.00	Povračilo na spremenjene cer-	140	Manda Mijic, beneficiary to
166	10.70	.55	—	209	106.37	—	15.00	22 John Praprotnik	35.00	Paul Mijic 900.00	190	
167	48.44	—	81.87	210	33.24	—	—	Anton Faletich	17.00	Katarina Bozich, beneficiary	191	
168	47.54	.20	—	211	45.50	.20	—	Frank Gradisa	17.50	to John Cestnik 20.00		
169	9.87	.40	—	213	12.10	.45	3.64	23 Mary Skoda	28.50	Ivana Cestnik, beneficiary		
170	121.90	8.20	—	214	6.41	.20	2.93	24 Lovrenc Zavrl	8.00	to John Cestnik 219.28		
171	87.33	2.00	107.46	215	42.39	2.55	—	25 Ivana Kramar	22.00			
172	38.50	.60	10.00	216	11.31	.60	—	26 Ivana Godec	2.95			
173	73.81	2.60	16.00	217	28.79	.45	—	27 Ferdinand Kochevar	35.00			
174	135.99	5.00	49.00	218	49.50	—	77.00	Henry Blasko	17.50	Total — Skupaj \$6,290.91		
175	25.11	3.00	96.00	219	39.35	.20	8.97	Math Pišler	25.00	Izredne podpore — Emergency		
176	28.81	.85	10.00	220	57.26	1.50	—	28 Mary Mihelic	5.96	Benefit.		
177	45.31	1.25	70.08	221	36.45	1.00	42.00	29 Frank Maikish	22.00			
178	28.81	.85	14.24	222	106.77	3.65	177.19	30 Thomas Dobravčič	12.50			
179	4.78	—	223	214	21.48	1.95	—	31 John Kosir	12.00			
180	37.72	2.00	17.15	224	19.83	—	—	32 Frank Molle	9.00			
181	40.08	3.15	13.95	225	43.96	.85	—	33 Lucy Guerriero	19.00			
182	24.04	1.80	—	226	29.81	1.45	—	34 James Natoli	14.00			
183	12.59	—	227	226	106.00	1.45	43.04	35 Frances Prunk	13.00			
184	12.82	.20	—	228	8.99	—	—	36 Louis Grosdek	36.00			
185	23.57	.80	—	229	2.00	—	—	37 Angela Penser	14.00			
186	37.06	.80	—	230	64.73	4.40	—	38 Anton Judnich	19.00			
187	80.44	4.20	127.50	231	17.64	—	—	39 Louis Vevc	17.00			
188	13.36	.20	—	232	12.77	—	—	40 John Rovanšek	18.00			

IZPLAČILA — SSPZ — DISBURSEMENTS

(Dalej iz 3. str.)

173 Jacob Krajnc	10.00
174 Steve Jagodic	10.00
206 Joseph Plauc	10.00
222 Joe Agnich	10.00
Total — Skupaj	\$400.00

M. B. Vick and Co., Chicago, for City of Cleveland, O. Hospital bonds, 4 1/2%, due 10-1-1936	\$4,927.50
Interest Apr. — Aug. 8	79.38

Operacijske odškodnine — Operation Claims.

20 Anton Novinec (Appendix)	75.00
47 Katherine Klobucar (Appendix)	75.00
107 Mary J. Sladich (Cholecyst.)	75.00
165 Anna Britz (Salpingectomy)	75.00
177 Simon Dolinar (Laparatomy)	75.00
202 Edward Bogataj (Cholecyst.)	75.00
16 Frank Mazely (Hernia)	75.00
20 Hazel A. Paulic (Appendix)	70.00
89 Katherine Pintar (Kidney)	75.00
167 Louis Skiljan (Appendix)	70.00
173 Ivan Jacic (Hernia)	75.00
189 Mary Bait (Stomach)	75.00
Total — Skupaj	\$900.00

Indemnity from Sick Benefit Fund — Odpravnilna iz bolniškega skladka.

124 John Kolar	178.10
222 Matt Penovich	130.20
Total — Skupaj	\$308.30

Investicije - Investments

Lewis, Pickett and Co., Chicago Ill., for \$5,000. State of Texas bonds 4 1/2%	\$5,249.24
Interest Mar. 1 — Aug. 6th	96.88

Total	\$5,346.12
O'Connor, Perko and Zink, Cleveland, O. For \$5,000. State of Louisiana, Highway bonds 4 1/2%	\$4,941.25
Interest Jun. 15 — Aug. 7th	33.13
Total	4,974.38

Stokes, Woolf and Co., Chicago, for City of Chicago, Ill. bonds 4%, due 1937	\$4,967.50
Interest July 1st — Aug. 6th	19.44

Total	\$4,986.94
William Rus, gl. tajnik	

DRUŠTVENE URADNE OBJAVE

SKUPNA DRUSTVA
Cleveland, Ohio.

Zastopniki Skupnih društev S. S. P. Z. v Cleveland, O., so prošeni, da se gotovo udeležijo seje v petek, dne 19. oktobra v prostorih Slov. Del. Doma na Waterloo Rd.

Seja se prične točno ob 8. uri zvečer. Na dnevnom redu bo več zelo važnih zadev, katere bo treba rešiti.

John J. Kikol, taj. blag.

SKUPNA DRUSTVA
Cleveland, Ohio

Opozarja se vse zastopnike Skupnih društev S. S. P. Z. v Clevelandu, da se gotovo udeležijo seje, ki se vrši v petek, 19. oktobra in ne v soboto, kot običajno.

Predsednik:

DRUŠTVO ST. 28
Madison, Ill.

Na redni seji dne 7. oktobra, je med drugimi prišlo na dnevni red tudi pismo društva H. B. Zajednice, ki nas vabijo na pravljico 40. letnico obstanka H. B. Zajednice, ki jo pravljajo na 27. in 28. oktobra v Cristal Ball Hall, na 13. in Madison Ave., Madison, Ill.

Tem potem se vabi vse člane, kon, Pa., vabi vsa sosednja dru-

stva in posamezne rojake iz o-kolice, da se udeležijo njih ve-selice, katero priredijo dne 27. oktobra zvečer. Veselica je o-značena kot Masquerade Dance. Zatorej se bo dalo lepe nagrade najbolj pomembnim maskam, za-vse drugo bo pa skrbel zato iz-bran odbor. Dolgčas ne bo ni-komur. Kdor želi prebiti par veselih ur, naj ne zamudi ome-njeno veselice. Smeha bo dovolj.

Torej, na svidenje 27. oktobra zvečer v Slovenski dvorani v Yukon, Pa.

Fr. Medved

MLADINSKI ODDELEK
JUVENILE DEPARTMENT

Reserve credits on certificates of transferring members

Rezerva splaćana na certifikate prestolnih članov.

2 William Kratofil, treas. for

Frances Costelic 10.31

7 Vincent Huttar, treas. for

Wm. Golob 1.27

20 Anton Wapotich, treas. for

Mary Krivec 11.38

26 John Bohinc, treas. for:

John Germ 1.27

Rudolf Stefanic 11.38

Andrew Aljancic 11.38

Jos. Kuznik 10.31

Josephine Bolka 11.38

\$45.72

27 Frank Leben, treas. for

Joe Jereb 10.31

59 John Brezovec, treas. for

Frank Maticic 5.73

60 Charles Pelc, treas. for

Edward Arko 11.38; Ida

Pryatel 11.38 22.76

80 Frank Rahne, treas. for

Rose Boltes 6.58

89 John Kvartich, treas. for

Ferd. Tome 10.31

101 Frank Pozerl, treas. for

Edward J. Mauser 10.31

160 Matt Lenarsich, treas. for

Frank Aubel, 11.38; Wal-

ter Tomazich 9.31 20.69

170 John Plesic, treas. for

Anna Suslje 7.46

172 Frank Strmljan, treas. for

Frances Smrzl 11.38

188 Joseph Penko, treas. for

Frank Turkaly 4.13

206 Mildred Skirt, treas. for

Mildred Skirt 4.13

224 Edward Leben, treas. for

Jos. Mittermaier 3.38

231 Andrew Krajczar, treas. for

Alfonse Krall 11.38; Ed-

ward Krall 11.38 22.76

232 Charlotte Jercinovic, treas.

for M. T. Belobrydic 10.31

Total — Skupaj \$218.92

William Rus, gl. tajnik

Kakor zadnjic povedano, šteje "Adrija" 30 pevskih moči. Po teh števkah bi imelo na vseslovanskem koncertu v slovenski skupini nastopiti nad sto pevcev in pevki, pevcev približno dvakrat toliko kakor pevki. S tem naj bo začasno zaključen popis slovenske skupine. O številih zborih drugih slovenskih skupin bomo poročali kar najbolj mogoče na kratko in v istem redu kakor bomo sami dobivali podatke.

Ena najfinjejsih točk na vseslovanskem programu bo gosto nastop ukrajincev. To nadrodnost bo zastopal en sam zbor namreč "Ukrainian Chorus of Chicago". Ta mešani zbor je star komaj šest let in šteje 50 oseb. Predsednik je Mr. Simon Domancuk, učitelj pa Mr. G. Benetski. Zbor je že prej priredil svoje koncerte v Chicago Civic Theatre. Zadnjo zimo je nastopil trikrat na "National Broadcast". Pred dvema leti je bil v Studebaker gledališču v Chicagu. Podaja se tudi v pevski tekme; odnesel je dvakrat prvo nagrado od "Chicago Tribune Music Festival", in dva krat prvo nagrado od "County Fair".

Naši rojaki v mestu Sheboygan, Wis. so tudi morda imeli priliko videti in slišati ta zbor,

ker je pred kratkim nastopil z velikim uspehom. — Za publ. odsek zveze "United Slavic Choral Societies".

I. R.

POKOJNI FRANK CERK-VENIK

Društvo št. 87 S. S. P. Z. je pretekli mesec, dne 3. septembra, izgubilo izmed svoje srede bra, izgubilo izmed svoje srede člena Franka Cerkvenika.

Pokojni Frank je bil dolgoletni član in skozi zadnjih osem let, tajnik in blagajnik društva.

Da je bil pokojni poznan in priljubilen v naselbini, je pokala zala velika udeležba pri pogreb-

na. ga jajčeca, ki obvise z nitmi na vodenih rastlinah. Pradedi mor-skih psov so živeli že v devon-skih morjih, torej za časa paleo-zojske dobe.

V Jadransko morje prihajajo štiri vrste, ki se lotijo človeka. Vendar krenejo le redko na plit-vine, kajti pes, ki hoče grabiti kak na gladini plavajoči plen,

se mora zaradi podstojnega gobca malko obrniti, kar zah-teva ustrezajočo globino. Tako je n. pr. modri morski som (Carcharias glaucus). Dalmatinci ga imenujejo pasnica, lju-dem nevaren. Dolg je 3 do 4 m. Največnejši je morski volk (Carcharodon verus), ki je navadno 5—6 metrov dolg, ne-kateri pa zraste tudi do 12 metrov. Navadni morski som (Carcharias vulgaris) je tudi orjak prihaja pa v Jadran le iz-jemoma. Tudi rilčasti morski som (psina, Lamna Spalanzani), ki zraste na 4 do 8 metrov, je ljudem, ki plavajo daleč na gla-dini, nevaren. Majhni čolnoma-pni nobena riba nevarna. Vsi ostali psi kakor n. pr. pegasti mačji somi, kladvenici, ki ima kladično podobno glavo, pilar s pilastim koščenim podaljškom na gornji čeljusti, kostelj z bodljikama pred hrbtnima plavuta-ma in vse ostale vrste, ki žive v Jadranu morju, niso nevarne. V glavnem je toriče nevarnih psov vodovje Atlantskega in Tihega oceana. Prebivalcem Tihega oceana pa ne povzročajo morski psi mnogo bojaznih. Na Sendviškem otoku se ne plasijo pogumni možje napasti z nožem morskega psa pod vo-do, ali pa mu zaviti zanko oko-repa, da ga potem izvlečemo na kopno. Tudi potapljači Indijskega morja, ki iščejo školjke bisernice na morskom dnu, so vedno oboroženi z noži, da se branijo morskih pošasti.

Tebi, dragi Frank, pa naj Ti bo lahka ameriška gruda! Za Teboj žalujejo tudi člani in čla-nice društva Sava št. 87 SSPZ.

Pokopan je bil 6. septembra po civilnem obredu ob veliki udeležbi.

Tukaj zapušča žalujčico so-progo, brata in sestro ter veliko sorodnikov.

Tebi, dragi Frank, pa naj Ti

Sosedov sin

ROMAN

SPISAL JOSIP JURČIĆ

"Ljudje vsakega obrekajo, kadar kaj ima."

"Jeličev ni delaven; nič ga ne hvalijo ljudje."

"Nu, kateri bi pa bil tebi po glavi kateri?" vpraša Anton, ter stopi pred njo.

"Tak, ki bo naju na starost v čistih imel."

"In kateri je tak?"

"Ta usnjari Lovrenič," odgovori ženica.

Anton se zasmeje in gre zopet dvakrat gori in dol.

"Tedaj ta ti godi?" vpraša.

"Dober človek je, mehkega srca in zna s človekom spregovoriti," reče mati.

"Kaj pa dekle? Kaj pravi? A je tudi njej v sreči sedel, kakov tebi?"

"Ničesar ne reče, pa mislim, da bi ga vzela."

"Jaz mislim, da je bolj pametna od tebe in da ga neče — odgovori mož. — Le poslušaj, stara, jaz tudi ne stavim manj toliko, kolikor ti. Denar je lepo reč, ali denar je od danes do jutri. Kupčija je dobra, ali nesreča se lahko primeri. Le kdor zna delati, kdor zna vsako stvar v roku prijeti, ta je trden na svetu. Saj veš, da bi jaz rad zeta vzel sem na dom, rajši nego dekleta drugam dajal..."

"Saj nam na izbiro stavi, ali jo k sebi vzame, ali pa se k nam prizeni, kar češ."

"Na mojem domu je treba kmeta. Tacega jaz nečem, da bi v gospodski suknji okoli hiše hlačal pa da bi ga ljudje vikal ter bi se jaz ne mogel govoriti žnjim, kakov z vsakim človekom. Pojdite mi v kraj z gospodstvom! Moj oče je bil kmet in moj zet bo kmet; kdor poleg česa družega prinese najprvo trdno delavno roko, kdor se bode v nedeljek drugače oblačil nego v nedeljo, tak pride pod mojo streho pa je amen besedi"

"Smrekarja je kmetstvo postavilo, kaj ne? Iz zemlje si stotine in stotine denarja izril!" že na zabavljujo reče.

"Baba, ti govoris, kakor ves. Kmetstvo ne redi ali pošteno živi; drži se ga, kdor ga imaš. Izdejza je dobro, če ima človek kam pod streho priběžati. Pri trgovini človek kolne, pri kmetstvu pa moli. Smrekar je znal kleti in moliti in zato se je podstavil, baba!"

"Tako rajši vzames tacega, ki bi bo na starost v zobe gledal?"

"Jaz svojega zeta ne bom niti ničesar prosil, če Bog da. Povedal sem ti, da ga nečem, ki bi v petek suknjo nosil in bi ga starci vikal. Molči!"

Ni se dalo več govoriti o tem zenitini. Vsi drugi niso bili maturi po volji, hči se ni hotela oglasiti za nobenega, katerega bi oče bil rad imel; predpust je mihnil. Ljudje, ki so pričakovali ženitovanja pri Smrekarju, zmočili so se to zimo. Snubači so bili razčlanjeni ali žalostni in vse je ostalo, kakor je bilo.

XII.

Drugi večer pozno sta ustavila Smrekar in njegov pomagač Stefan iz mesta domu grede v kmetski pricestni krēmi, da bi konji zobali in pili ter sama tudi

"Vrag še take hlapce!" — zahudi se Anton — "kadar ga je treba, pa je kilav. Koga čem dobiti? Povedi mi človeka, da bi mu bilo upati."

"Glej, tam-le gre Brašnarjev Stefan. Vprašaj ga, morda on utegne z enim vozom iti, z enim pojdeš pa sam."

"Ta bi bil dober. — Stefan, stopi malo sem, stopi!" Stefan se približa. Smrekarjev Anton izvleče mehur tobaka iz žepa ter mu ga ponudi z voza: "Na, natrači!"

Stefanu se malo čudno zdi, da je Smrekar danes tako prijazen ter mu tobaka ponuja.

"Pojdete še nocoj?" vpraša Smrekarja, ko pipo zazge.

"Do polu poti bi še nocoj rad šel, pa hlapce mi je bolez. Kaj boš pa ti, kaj kmetoval?"

"Nemam nič posebnega, postoril sem že, kar je bilo velikega."

"Utegneš dva dni z domu iti?"

"Da bi z vami šel namestu hlapca? Zakaj ne, rad, če hočete," odgovori Stefan.

"Prav je. Vsakega nečem s seboj jemati, tebe pa rad vzamem. Stradal ne boš po poti niti žeje trpel, kadar boš vozil z menoj; za drugo že narediva, da bo prav."

"Crez koliko časa se bo treba odpraviti?"

"V mruku zapreževa. Le pojdi zdaj domu in preskrbi, kar imas, ter potem k meni pridi, da kaj ugrizka dobiva pa-da grlo splakneva, predno poženeva," reče Anton.

Ko je solnce zašlo, bili so v oba voza po trije in trije konji napravjeni. Smrekar zamaja z dolgim bičem, konji se upro in kolesa se začno premikati po tihu. Mati Smrekarica, ki je s praga za vozom gledala, reče, da Stefan, ki je z poslednjim vozom šel, bič in vajet prav lepo pristupjeta, ter da bi bil čeden voznik na vsaki veliki cesti.

"Škoda je, da ne bo nikoli vrazil, ker nema s čim. Njegov oče, ki mu je vse zabil, vreden je, da bi skozi šibe dirjal," — pritakne star sosed, kateri je imel gredo pri Smrekarici postal, ker njemu je bila ona poхvala Stefanova govorjena.

"Bog ve! pridnega človeka Bog zmerom vidi," — reče žena.

"Kakor je že! Vidi ga, ali videti mu ne da," — odgovori starac z nasmehom ter s prsti počake, kako se srebro šteje.

Franica je imela v veži opravek. Slišala je, kaj mati govorí z onim možem, in vesela je bila.

XIII.

Drugi večer pozno sta ustavila Smrekar in njegov pomagač Stefan iz mesta domu grede v kmetski pricestni krēmi, da bi konji zobali in pili ter sama tudi

"mało rdečega videla", kakor je dejal Smrekar, ki je bil ta dan nekaj bolj beseden, kajti dobro in lahko je bil prodal.

V krēmi je bilo mnogo voznikov in kmetov okolo več omizij; vendar tistih, s katerimi je Anton posebno rad govoril, nočoj ni bilo, ker so bili že odšli. Zatorej sede s Štefanom malo bolj na samo, tjekaj na ogel v kot.

"Le pij, kolikor moreš; vsega ne zapiješ, kar imava, hvala bogu," reče Smrekar, ko sta imela najboljšega vina pred seboj.

"Klobukov nama ne vzemo," reče Štefan.

"Bogome da ne! — Glej, pečenino nama nese. Reži, saj ne bomo vekomaj živel."

Smrekar je sam nočoj tudi precej pogosto pil. Jezik se mu vedno bolj in bolj razvezuje; Stefan ga ni še nikoli videl takoj prijavnega poleg sebe. Priporoval je razne reči iz prejšnjih let; kako je počasi obogatel; kako je tu in tam srečno kupčeval; kako so ga gospodje po mestnih magazinah izkušali prekani, pa se jim ni dal, in več takega.

"Ti si neumen, fant!" — reče Smrekar Štefanu. — "Zdaj te res vije, pa počasi naprej prideš. Kmetstva se drži, twoje zemljišče je dobro; pa tudi trgovstva bi smel po malem poskusiti, kadar si malo opomoreš; to je dobro, brez njega bi ne bilo Smrekarja, kakor je."

"To želim že od nekdaj. Tako drugo leto si konja kupim," odgovori Stefan.

"Dolg placuj, pa leso za seboj zapiraj, pa boš po vsem svetu lahko hodil in ljude te bodo radi imeli.

Pošen si, in tudi ostati moraš. Jaz twojega starega nemam posebno na dobrem, a tebe imam jako rad, in kadar ti bo velika sila, pri meni se oglasi. Na!"

Štefan prime roko, ki mu jo je Smrekar pomolil, in reče: "Vi ste dober mož. Denarja vas ne bom prosil ter nečesa drugega. In če ne boste slišali, storim vam, kar si morete misliti, da man živ človek stori."

"E kaj boš! Jaz ne iščem ničesar. — Zmerom ne bom. Ni se mi treba ubijati po svetu. Lahko bi ležal doma v senci, sama navada človeku miru ne daje.

To je solnce zašlo, bili so v oba voza po trije in trije konji napravjeni. Smrekar zamaja z dolgim bičem, konji se upro in kolesa se začno premikati po tihu. Mati Smrekarica, ki je s praga za vozom gledala, reče, da Stefan, ki je z poslednjim vozom šel, bič in vajet prav lepo pristupjeta, ter da bi bil čeden voznik na vsaki veliki cesti.

"Škoda je, da ne bo nikoli vrazil, ker nema s čim. Njegov oče, ki mu je vse zabil, vreden je, da bi skozi šibe dirjal," — pritakne star sosed, kateri je imel gredo pri Smrekarici postal, ker njemu je bila ona poхvala Stefanova govorjena.

"Bog ve! pridnega človeka Bog zmerom vidi," — reče žena.

"Kakor je že! Vidi ga, ali videti mu ne da," — odgovori starac z nasmehom ter s prsti počake, kako se srebro šteje.

Franica je imela v veži opravek. Slišala je, kaj mati govorí z onim možem, in vesela je bila.

XIV.

Drugi večer pozno sta ustavila Smrekar in njegov pomagač Stefan iz mesta domu grede v kmetski pricestni krēmi, da bi konji zobali in pili ter sama tudi

"mało rdečega videla", kakor je dejal Smrekar, ki je bil ta dan nekaj bolj beseden, kajti dobro in lahko je bil prodal.

V krēmi je bilo mnogo voznikov in kmetov okolo več omizij; vendar tistih, s katerimi je Anton posebno rad govoril, nočoj ni bilo, ker so bili že odšli. Zatorej sede s Štefanom malo bolj na samo, tjekaj na ogel v kot.

"Le pij, kolikor moreš; vsega ne zapiješ, kar imava, hvala bogu," reče Smrekar, ko sta imela najboljšega vina pred seboj.

"Klobukov nama ne vzemo," reče Štefan.

"Bogome da ne! — Glej, pečenino nama nese. Reži, saj ne bomo vekomaj živel."

Smrekar je sam nočoj tudi precej pogosto pil. Jezik se mu vedno bolj in bolj razvezuje; Stefan ga ni še nikoli videl takoj prijavnega poleg sebe. Priporoval je razne reči iz prejšnjih let; kako je počasi obogatel; kako je tu in tam srečno kupčeval; kako so ga gospodje po mestnih magazinah izkušali prekani, pa se jim ni dal, in več takega.

"Ti si neumen, fant!" — reče Smrekar Štefanu. — "Zdaj te res vije, pa počasi naprej prideš. Kmetstva se drži, twoje zemljišče je dobro; pa tudi trgovstva bi smel po malem poskusiti, kadar si malo opomoreš; to je dobro, brez njega bi ne bilo Smrekarja, kakor je."

"To želim že od nekdaj. Tako drugo leto si konja kupim," odgovori Stefan.

"Dolg placuj, pa leso za seboj zapiraj, pa boš po vsem svetu lahko hodil in ljude te bodo radi imeli.

Pošen si, in tudi ostati moraš. Jaz twojega starega nemam posebno na dobrem, a tebe imam jako rad, in kadar ti bo velika sila, pri meni se oglasi. Na!"

To je solnce zašlo, bili so v oba voza po trije in trije konji napravjeni. Smrekar zamaja z dolgim bičem, konji se upro in kolesa se začno premikati po tihu. Mati Smrekarica, ki je s praga za vozom gledala, reče, da Stefan, ki je z poslednjim vozom šel, bič in vajet prav lepo pristupjeta, ter da bi bil čeden voznik na vsaki veliki cesti.

"Škoda je, da ne bo nikoli vrazil, ker nema s čim. Njegov oče, ki mu je vse zabil, vreden je, da bi skozi šibe dirjal," — pritakne star sosed, kateri je imel gredo pri Smrekarici postal, ker njemu je bila ona poхvala Stefanova govorjena.

"Bog ve! pridnega človeka Bog zmerom vidi," — reče žena.

"Kakor je že! Vidi ga, ali videti mu ne da," — odgovori starac z nasmehom ter s prsti počake, kako se srebro šteje.

Franica je imela v veži opravek. Slišala je, kaj mati govorí z onim možem, in vesela je bila.

XV.

Drugi večer pozno sta ustavila Smrekar in njegov pomagač Stefan iz mesta domu grede v kmetski pricestni krēmi, da bi konji zobali in pili ter sama tudi

"mało rdečega videla", kakor je dejal Smrekar, ki je bil ta dan nekaj bolj beseden, kajti dobro in lahko je bil prodal.

V krēmi je bilo mnogo voznikov in kmetov okolo več omizij; vendar tistih, s katerimi je Anton posebno rad govoril, nočoj ni bilo, ker so bili že odšli. Zatorej sede s Štefanom malo bolj na samo, tjekaj na ogel v kot.

"Le pij, kolikor moreš; vsega ne zapiješ, kar imava, hvala bogu," reče Smrekar, ko sta imela najboljšega vina pred seboj.

"Klobukov nama ne vzemo," reče Štefan.

"Bogome da ne! — Glej, pečenino nama nese. Reži, saj ne bomo vekomaj živel."

Smrekar je sam nočoj tudi precej pogosto pil. Jezik se mu vedno bolj in bolj razvezuje; Stefan ga ni še nikoli videl takoj prijavnega poleg sebe. Priporoval je razne reči iz prejšnjih let; kako je počasi obogatel; kako je tu in tam srečno kupčeval; kako so ga gospodje po mestnih magazinah izkušali prekani, pa se jim ni dal, in več takega.

"Ti si neumen, fant!" — reče Smrekar Štefanu. — "Zdaj te res vije, pa počasi naprej prideš. Kmetstva se drži, twoje zemljišče je dobro; pa tudi trgovstva bi smel po malem poskusiti, kadar si malo opomoreš; to je dobro, brez njega bi ne bilo Smrekarja, kakor je."

"To želim že od nekdaj. Tako drugo leto si konja kupim," odgovori Stefan.

"Dolg placuj, pa leso za seboj zapiraj, pa boš po vsem svetu lahko hodil in ljude te bodo radi imeli.

Pošen si, in tudi ostati moraš. Jaz twojega starega nemam posebno na dobrem, a tebe imam jako rad, in kadar ti bo velika sila, pri meni se oglasi. Na!"

To je solnce zašlo, bili so v oba voza po trije in trije konji napravjeni. Smrekar zamaja z dolgim bičem, konji se upro in kolesa se začno premikati po tihu. Mati Smrekarica, ki je s praga za vozom gledala, reče, da Stefan, ki je z poslednjim vozom šel, bič in vajet prav lepo pristupjeta, ter da bi bil čeden voznik na vsaki veliki cesti.

"Škoda je, da ne bo nikoli vrazil, ker nema s čim. Njegov oče

MEMBERSHIP
CAMPAIGN
March to December
Inclusive

S.S.P.Z. FORUM

Forum: 6231 St.
Clair Ave., Cleve., O.
Rudolph Lisch,
Editor

VIEWS AND REVIEWS

By Michael Vrhovnik

WHAT NEXT?

Fraternal societies, in the beginning, were organized under the guidance and influence of neighborly spirit and fellowship and grew and extended spontaneously without thought of profit or commercial advantage. But times have changed economic and social conditions, customs and ideas, so radically, in recent years that almost every Fraternal Beneficiary Society is being confronted by a common problem which demands immediate attention and promotion. The nature of this problem relates to Fraternal field work. And it is my opinion that greater concentration, upon every detail touching this important matter of field management and expansion, is necessary if Fraternals expect to stop slipping and sliding into the rut of termination-finism.

Field managers, Fraternal agents, organizers, supervisors or whatever the name might be, must sooner or later be chosen from the ranks of our membership, and when that happens, the opportunity to compete on a more equal basis with life companies will be ours to make the best of; and then too, we will be better equipped to present a solid phalanx to our competitive system. The work of our field workers might comprise of many duties; for instance, they could organize new lodges (especially, E. S. lodges and Vrtee's), attend lodge meetings in their district, give specially arranged pep talk, explain insurance terms and benefits in comprehensible manner, manage district campaigns, promote athletic events and cultural affairs for the more actively inclined branches, lock-up lapsed and expelled members to enlighten them on any misunderstanding and so forth, visit the chronic sick, solicit new members and prospects and collect monthly assessment in localities where membership does not care to have this responsibility and work. In short, the present system of propagation (growth) must be supplanted in part, by modern methods based on salesmanship and "straight from the shoulder" facts about insurance.

Something else that needs consideration before Fraternals can expect to progress much farther is complete elimination of the non-co-operative attitude which exists much too strongly among them where enlargement of membership is concerned. They must wake up to the fact that co-operation is needed among Fraternals more today than ever in their history... That instead of combatting one another for new members they should work hand in hand in this common cause. Let all Fraternal Membership Campaigns be waged against profit-seeking life insurance companies. We must not forget that Fraternal Societies are co-operative organizations established to promote the welfare of its members, to aid them in times of stress, to help elevate them to a higher stage of social and cultural development, to educate and encourage them in all the finer things of life. Through "Brotherly love," (Fraternal co-operation), men might yet succeed to free themselves of the bondage of capitalistic slavery. *Onward, Fraternal Societies! Onward, to competitive solidification!*

DOTS AND DASHES

Friends of sister Mary Yereb, hard working recording secretary of the Challengers, were deeply shocked and saddened at the near-fatal misfortune which befell her and a party of friends while motoring home from a dance late last Saturday night. According to meager reports received... Two cars, traveling at an excessive rate of speed, collided at the Hill Church intersection, a very dangerous cross-road, resulting in the serious injury of Mary and four others, all of whom are confined in the Canonsburg Hospital. Only one was lucky enough to escape with minor bruises and scratches and that was another Challenger, the ever-smiling Julia Ahacic... For that we are grateful indeed. As for our dear friend Mary, whom we have always admired for her everlasting gaiety and cheerfulness, may her period of convalescence be short-lived and least painful... Challenger members and friends are requested to visit Mary often and long.

* * *

I've been wondering who the newcomer to the Forum page is—"Miss Nothing" with the "Tch-tch." I enjoyed her article and I'm sure her readers will multiply by leaps and bounds if she continues to see all and writes of her seeings in the same attractive style... Pictures of the executives of Vrtee No. 5 provided interesting study and their contributions were excellently finished... In the Cleveland Junior Lodge Forest City's representatives have a formidable rival and one that will no doubt go far towards setting up retrenchment barriers for the prolongation of real Fraternalism... I see in the very near future a Vrtee Bulletin to be used by our junior literati... Keep sending in nice articles "Young Fellers" and it won't be long ere you have your own newspaper.

(Continued in last column)

Around SSPZ

Cider and pretzel party originally scheduled for Oct. 20 at Strabane, Pa. has been postponed to Sunday, Oct. 28... Nickick of U. of Pittsburgh, who has been

doing a lot with the football this year, is the brother of Nick Nickick who took the shot-put event in Chicago National Athletic Meet of the SSPZ in 1923... Ken Williams and Tony Bolka, Spartans, played dominos until three o'clock in the morning last Saturday... they started early in the evening... Tonight (Wednesday) will be the Spartan initiation meeting... "Galaxy of Thoughts" has concluded his interesting narration of the Strabane affair and the historical trip... Carl Schauer, Spartan baseball catcher, is contemplating on making a trip to Pittsburgh, Pa. November 3rd to see University of Pittsburgh play Notre Dame... Nick Lalich last season with the Spartan basketball team, is attending Ohio University along with his friend Nick Malokas... both were to play with the Serbian basketball team this year... they were both considered for all-scholastic honors when they played on high school teams in Cleveland... Inter-Lodge basketball season is to start second week in November... games will be played (by all probability) on Wednesday... Spartan basketball players practice every Saturday between 5 and 6 at the St. Clair Bath House... Chojnowski of Pioneers was hero of the three game series with the Orels... he batted .600, pushed five runs over the plate, made two doubles, one triple and one home run.

Where Is Opportunity?

When Abraham Lincoln wrote to his half-brother, he told him to stay where he was and quit wandering around.

The wanderlust is but polite definition for a tramp.

Looking longingly at some imagined opportunity far away is proof that your vision is visionary.

Opportunity is not over there unless you take opportunity with you. Proof: What we call "opportunity" will not amount to a hill of beans unless you are prepared to handle it.

There are a dozen opportunities all about you and some day some fellow will come along and develop one. — *Insurance Review*.

(Continued from last week)
Six-thirty and mother still not home. My! What could be keeping her? Daddy would be here presently and there would not be any supper for him. He would be hungry, too. Nina looked about the kitchen for something she might put on to cook. There was hominy. She knew she could put that on—she had seen mother do it so many times.

"Three cups of water and one cup of hominy," said Nina, measuring out the grits. "Now, while this is cooking, I'll see if there is anything in the pantry that I can cook. Here's some beans!"

She took the can to the table and tried to open it with the can-opener. "I'll never get it this way." She was putting all her 10-year-old strength into it. "I'll have to call Billy and get his hammer to make the hole in the can."

But Billy was nowhere to be found. That was the way it always was—when she didn't want him, he was always there in the way, like dropping the eggs a while ago. Well, here was the mallet mother used to

Federation Of Yugoslav Fraternal Organizations Will Meet October 19th

Open Mass Meeting Sunday Eve at Slovene National Home, Cleveland

Eighth annual meeting of the Yugoslav fraternal organization representatives will take place this month in Cleveland. Origin of this Federation was based on the problem of merging Yugoslav fraternal societies. At certain other stages of its work it has accomplished series of valuable proposals which are today in effect in a good number of by-laws. New American Experience Table of Rates became first known to Yugoslav populace through this Federation comprising of eight Yugoslav organizations, youth and their attitude in fraternal work, juvenile sections and their role of the future and other interesting and timely problems will be discussed that should prove valuable to all members of fraternal organizations.

Movement today seems to be more towards progress in fraternal work, such as suggestions for by-law unification, establishing a co-operative attitude among fraternal groups, proposing changes benevolent to members and seeking of new element that will add to growth of Yugoslav fraternal organizations, rather than impress the subject of merger as a single issue. For years the question of merger has made ill effect upon certain groups and brought harsh and uncalled for state-of.

Selling Insurance With True To Life Story Will Bring Results

"How old are you, Mr. Brown?"

"Fifty my next birthday."

"How many years have you been actually on your own?"

"I left school when I was fifteen and have been working ever since."

"How much have you accumulated, actually saved in that thirty-five years you have worked?"

"Practically nothing except this home which is mortgaged."

"You should be in better position now, and at a better age to save, then ever again. In another twenty years, you will be seventy years of age, and, no doubt, your earning capacity will have diminished. You will need, or, at least can comfortably use, a guaranteed income at that age. Wouldn't you be interested in a proposition that will bring you \$2,500 in cash on your seventieth birthday or that will assure an annual income of \$295 a year for ten years, starting at age sixty?"

"It seems as though a man should be able to lay up \$4.00 a month if it would guarantee him a steady income in old age."

"Spoken like a man. When were you born?"

(Continued on next page)

crush ice with! Bang, bang!

The can opener made a gash in the bean can. Nina jabbed a hole large enough to scoop out the beans with a spoon. She was beginning to be very proud of herself as she laid some strips of bacon across the pan of beans and inserted it in the oven.

The table came next. Nina's heart began to sing. She had forgotten all about the disappointing candy. She was thinking how tired mother would be when she got home, and hoped that she would be pleased to see that Nina had gone ahead just like grandmother would have done if she had been there. Maybe mother wouldn't miss grandmother so much tonight.

She would pick those little yellow flowers out of the yard and put them on the table. That would make it look bright and cheerful.

But here they were, mother and daddy—and someone else. Why, it was Miss Lucy with them, and mother was saying: "Just come on back in the kitchen while I start a little supper for us. Oh, hello there,

ments from individuals who used the idea as a mere phase to bring bitterness among organizations instead of harmony. One will see the tide carry the former method to a greater degree at this next meeting.

At the Open Mass Meeting, Sunday, October 21st, at 8 p.m., Vincent Cainkar, president of SNPJ; Butkovic, president of CFU; Vatro J. Grill, president of our organization the SSPZ and Rudolph Lisch, vice-president of the SSPZ, will be the principle speakers. Topics will deal with the merger question, ways and means of increasing our membership in Yugoslav fraternal organizations, youth and their attitude in fraternal work, juvenile sections and their role of the future and other interesting and timely problems will be discussed that should prove valuable to all members of fraternal organizations.

Dancing will follow and refreshments of delightful taste will be served. Cleveland United Lodges of the SSPZ, "Federation" of the SNPJ lodges and "Federation" of the JSKJ are making arrangements.

Meeting of the Yugoslav federation of Fraternal Lodges will be open to the public Friday all day at the Slovene National Home, 6417 St. Clair

in case of your death, your family will be paid \$2,500.

"I'm afraid the cost would be prohibitive."

"Not at your age. You will be surprised to learn that such a policy may be obtained in one of the soundest, safest and best life insurance organizations in the land for a small sum which may be paid on the monthly payment plan if preferred."

"Would you be willing to deposit \$4.00 a month into a savings account for this purpose with the positive knowledge that the very first payment brings you a document worth \$2,500 to your family at any time, \$2,500 to you in cash on your 70th birthday or a guaranteed income of \$295 per year for ten years beginning at age sixty?"

"It seems as though a man should be able to lay up \$4.00 a month if it would guarantee him a steady income in old age."

"Spoken like a man. When were you born?"

(Continued on next page)

Nina! What's this? How nice. You have the table all ready. How pretty it looks! Isn't she a smart girl to set the table? Why, what's this cooking?"

Mother looked into the pot where the hominy was cooking and nodded. She sniffed the air and looked in the oven. "Well, now what do you think of that, Lucy? Our daughter here is about to take my job away from me! Wherever did you learn to cook, Nina, child? This is nice. How to finish up. There is some salad in the refrigerator. I'll get that and make some coffee. Oh, Nina, this looks delicious! It turned out beautifully," mother called from the porch, where the refrigerator was.

Nina rushed out to tell mother not to talk so loud and to show her how the candy was a complete failure for all its looking so beautiful, and how she wouldn't have anything to put in the lovely box with the ribbon.

Mother had the tray and was daintily poking a piece with the tip of a finger. There, she knew now! Nina's eyes filled.

"Darling, I think it will be all

Victorians Party

These mellow autumnal days are certainly comfortable. Just crispy enough to put a little pepper into the system, but restful just the same. I suppose we inherit the feeling from the country folk whose harvest is in and all is well. Hallowe'en is in the air—and as it has been the customary thing for the past four or five years, the Victorians will motor out to Willow Springs in all manner of costume to celebrate the day. Tony Kegel's little hostelry nestled among the groves on the south bank of the Illinois valley will be our rendezvous. Let's see all of the old gang together again for a joyous evening and all of our new friends and members too. October 27th will be the day and everybody will foregather at the Potsch domicile out Cicero way. Don't be bashful, Trailblazers, we expect to see you all there too. Come in costume or receive the scorn of the spirits.

Joe Howl

Supreme Executive Board Meets Oct. 20

Our organization's executive board will meet Saturday in Cleveland to discuss and decide problems that are part of the quarterly sessions. Brothers William Rus and Mirko Kuhel both of Chicago, brother John Kvartich of Pennsylvania, and Vatro Grill and Rudolph Lisch of Cleveland will attend. Bros. Rus, Grill and Lisch are also delegates to the Yugoslav Federation meeting.

Supreme medical examiner Dr. Arch who resides in Pittsburgh, Pa., may also be present.

Notice Lodge 219

All members of Lodge No. 219 of West Frankfort, Ill., please take notice that our next regular meeting will be held on the 21st day of this month at our regular meeting place, 208 N. Horn St.

The meeting will open at 1 o'clock sharp.

All members are urgently requested to attend at least one regular meeting in 3 months' time if not, the member will be subject to a fine.

So, all members please govern yourselves accordingly.

Joe Tominshek, Sec.

Notice

The members of United Lodges are hereby requested to attend the meeting of United Lodges which will be held Friday evening Oct. 19 at Slovene Workmen's Home, Waterloo rd. The meeting will start sharply at 7:30 p.m.

John J. Kikol, Sec.-Treas.

SPARTAN ACTIVITY

By Elizabeth A. Hostnik

OCT. 17—INITIATION!

Last call for the October meeting of the Spartans!

As you doubtless know, if you peruse this sheet every week, the initiation committee is all set to show members a good time. It has come to our ears that some due-to-be-initiated Spartans have intentions of side-stepping this "ordeal" of being initiated. That's the last thing in the world that the committee wants you to do. "Of course," you smile, "it would." Which is hardly the point. The fact that we wish to emphasize here is that the committee has up its sleeves only a number of new, unique, and amusing stunts, typical of the initiation night. "Nothing to depress or demoralize," as the Humphrey Co. puts it. There will be no rough-house, no horse-play that could possibly result in physical injury to any normal boy or girl. Of course, it might be a good idea to fortify yourself with a pack of those well-known, nerve-soothing cigarettes. Otherwise, there need be no terrors or evasions.

The initiation will be staged in Sokol Hall No. 2 of the Slovene National Home after the regular monthly business meeting. The date is Oct. 17th.

ADVERTISING

The tickets for the Spartan show "Marching Along" have already been printed and distributed. The price of these "pasteboards" is 44 cents—tax paid. Need we add, members that you all step out and sell them?

Another thing—ads are now being sold by the advertising committee. These ads will appear in the souvenir program book to be given out at the forthcoming showing of "Marching Along."

Considering the low cost of these ads and the people they reach, we believe them to be a worthwhile investment. If each member would secure just one ad from one of the many merchants he deals with in the course of, say, two weeks, the work of the ad committee would be tremendously reduced.

Members, do your bit by securing an ad from the tradespeople you know, with whom you deal day in and day out.

Prices are:
One full page—\$4.00.
One half page—\$3.00.
One fourth page—\$2.00.
One eighth page—\$1.50.
Two-line ad—\$1.00.

REHEARSAL

We hope that by this time these notices for rehearsal are beginning to acquire a look of familiarity. At any rate, the next rehearsal for the black-outs will be held next Thursday, October 18th, at 1020 East 77 St. Everybody please be present. On time.

Views and Reviews

(Continued from first column)
Strabane, home of the bragging Challengers, was once called Alexander. Long live Strabane! The king is dead!

The Challengers regret to announce that the "Pretzel and Cider Party," which was originally scheduled for Sunday, October 21st, has been moved forward to the following Sunday, the 28th. This was done out of courtesy to the E. S. Pioneer Lodge of the SNPJ to enable them to entertain visiting delegates who will assemble at Strabane to attend the Federation meeting programmed for that day. The Challenger Lodge will